Verkkorikollisuutta Boråsissa

15.4.2019

Boråsin korkeakoulun Informaatiotutkimuksen laitos on Ruotsin suurin kirjastoalan ammattilaisten kouluttaja. Laitoksella työskentelee yli 70 henkeä, joista 30 on väitelleitä tutkijoita ja loput muuta opetus-ja hallintohenkilökuntaa. Tutkimuksen painopistealueita ovat informaatiokäytännöt, sosiaalinen media, digitaaliset resurssit sekä kirjasto yhteiskunnallisena toimijana.

Boråsin yliopisto sai vuoden 2019 alussa myös oikeuden poliisialan korkeakoulutukseen. Verkkorikollisuus ja erityisesti Tor-verkko kiinnostivatkin sen vuoksi osallistujia – onhan kyse vielä melko tuntemattomasta, ajankohtaisesta ja hyvin vähän tutkitusta aihepiiristä.

Naapurilla sama huoli

Suomi on yksi verkkopalvelujen edelläkävijämaista maailmassa. Jo 1990-luvulla verkon käyttö oli Suomessa maailman mittakaavassa huippuluokkaa. Valitettavasti myös verkon huumekaupassa Suomi kuuluu myös maailman aktiivisimpiin maihin. Brittiläisen, vuosittain toteutettavan Global Drug Surveyn mukaan peräti 45,8 prosenttia suomalaisista huumeidenkäyttäjistä on hankkinut aineita netistä vuoden 2018 aikana. Vertailun vuoksi todettakoon, että vuonna 2014 vastaava luku Suomen osalta oli 16, 2 prosenttia. Kasvu on huimaa ja osoittaa sen tosiseikan, että huumekauppa on siirtynyt yhä voimakkaammin internetin Tor-verkkoon. Suomalaiset pitävätkin tämän surullisen tilaston ykköstilaa hallussaan, kun tarkastellaan verkon huumekaupan yleisyyttä.

Ruotsi kamppailee samojen ongelmien kanssa ja myös siellä Tor-verkko on keskeinen huumeiden hankintaväylä. Noin neljännes ruotsalaisista narkomaaneista oli vuonna 2018 hankkinut huumeita verkosta.

Luennoin Boråsissa tiedontarpeista, joita huumekauppaan, huumeiden käyttöön ja narkomaanien elämäntapaan liittyy. Aihepiiri ja kiinnostus sitä kohtaan oli hyvä. Näistä kysymyksistä ei aiemmin ole juurikaan tehty tutkimusta, mikä lisäsi boråsilaisten mielenkiintoa meillä tehtävää tutkimusta kohtaan. Rikollisuuteen liittyvä informaatiokäyttäytyminen on koko tieteenalan keskuudessa hyvin vähän , tuskin ollenkaan käsitelty aihepiiri.

Vierailu Boråsissa poiki myös kiinnostusta yhteistyötä kohtaan laajemminkin kirjastoalan koulutuksen ja tutkimuksen osalta. Siemen sille on kylvetty, nyt täytyy kääriä hihat ja ryhtyä hommiin.

Ari Haasio